

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Kučera a soudkyně JUDr. Gordany Burianové a JUDr. Ireny Sekavové ve věci

žalobce: **Ing. D. D.**, narozen [redacted]
bytem [redacted]
zastoupen Mgr. Ing. Zdeňkem Stanovským, advokátem
sídlem Na Hutích 661/9, 160 00 Praha 6

proti
žalované: **Kolínská lesní společnost, s. r. o.**, IČO: 26168693
sídlem Pobřežní 151, 280 02 Hradištko I
zastoupena Mgr. Pavlem Černým, advokátem
sídlem Obecní dvůr 433, 280 02 Kolín III

o zaplacení 154 000 Kč s příslušenstvím, o odvolání obou účastníků proti rozsudku Okresního soudu v Kolíně ze dne 18. 11. 2020, č. j. 6 C 73/2019 – 117, ve spojení s usnesením ze dne 17. 12. 2020, č. j. 6 C 73/2019 - 122

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I. v rozsahu 59 584 Kč s úrokem z prodlení potvrzuje a ve výroku III. mění tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci na nákladech řízení 67 968 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku do rukou právního zástupce žalobce.**
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na nákladech odvolacího řízení 11 676,50 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku do rukou právního zástupce žalobce.**
- III. Žalovaná je povinna zaplatit České republice na nákladech řízení státu 17 263 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Okresního soudu v Kolíně.**

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou u Okresního soudu v Kolíně domáhal zaplacení 154 000 Kč z titulu náhrady škody způsobené divokými prasaty na pozemcích v jeho vlastnictví, v katastrálním území [redacted] obec [redacted], které jsou součástí honitby užívané žalovanou s tím, že ve dnech 27. a 28. 10. 2018 došlo ke značnému plošnému poškození pozemků, a to včetně hrází na pozemcích parc. č. [redacted] a [redacted] a žalobci tak vznikla škoda odpovídající nákladům na uvedení pozemků do předešlého stavu.
2. Okresní soud v Kolíně (dále jen „soud prvního stupně“) shora označeným rozsudkem, opraveným ve výroku III. usnesením ze dne 17. 12. 2020, č. j. 6 C 73/2019 – 122, (dále jen „rozsudek soudu prvního stupně“ nebo „napadený rozsudek“), uložil žalované zaplatit žalobci 73 849 Kč s ročním úrokem z prodlení ve výši 9,75% od 14. 1. 2019 do zaplacení, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok I.), žalobu do částky 80 151 Kč s ročním úrokem z prodlení ve výši 9,75% od 14. 1. 2019 do zaplacení zamítl (výrok II.) a uložil žalované zaplatit žalobci plnou náhradu nákladů řízení ve výši 63 540,40 Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.
3. Soud prvního stupně vycházel z toho, že o tom, že pozemky žalobce v honitbě žalované byly poškozeny černou zvěří, nebylo mezi účastníky sporu a že spornou byla pouze výše škody, tedy výše nákladů potřebných na uvedení pozemků do předešlého stavu. Při rozhodování vyšel ze závěrů znaleckého posudku Ing. Igora Hájka, znalce z oboru lesní hospodářství - škody způsobené zvěří na zemědělských kulturách. K námitce žalované, že náhrada škody je po ní požadována i za pozemky, které jsou nehonební, soud prvního stupně nepřihlížel s tím, že žalovaná charakter pozemků jako honebních nezpochybnila nejen při jednáních předcházejících podání žaloby, ale ani po podání žaloby ve svém vyjádření, a ani při prvním jednání soudu a uplatnila ho až poté, kdy byla znalcem vyčíslena škoda částkou 73 849 Kč, přičemž se tak stalo až po koncentraci řízení, aniž by přitom jejímu dřívějšímu uplatnění cokoliv bránilo. Důvodnou neshledal ani námitku, že škoda nebyla žalobcem uplatněna včas. O nákladech řízení soud prvního stupně rozhodl s odkazem na ustanovení § 142 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), s tím, že rozhodnutí o výši plnění záviselo na znaleckém posudku, přičemž při stanovení výše odměny za zastupování advokátem soud vycházel z přiznané částky.
4. Proti tomuto rozsudku (spolu s opravným usnesením) podali v zákonné lhůtě odvolání žalobce i žalovaná.
5. Odvolání žalobce směřovalo výslovně pouze proti výroku III., o nákladech řízení, kdy soudu prvního stupně vytýkal, že mu nepřiznal náklady ve výši odměny advokáta a paušální náhrady hotových výdajů za jeden úkon právní služby – předžalobní výzvu a dále náhradu cestovného.
6. Žalovaná svým odvoláním napadala jednak výrok I., avšak pouze v rozsahu 59 584 Kč, když s částkou 14 265 Kč, na kterou byly vyčísleny náklady na obnovení travního porostu na pozemcích parc. č. [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted], souhlasila jako s částkou, „která reálně odpovídá příslušným nákladům“. Hlavní výhrady žalované směřovaly proti závěrům znaleckého posudku Ing. Igora Hájka, z nichž soud prvního stupně vycházel. Namítala, že posudek uvádí poškozenou plochu hráze na pozemcích parc. č. [redacted] a [redacted] v katastrálním území [redacted] vypočítanou z šířky 6 metrů, ač průměrná šířka hráze činí 3,5 metru, že posudek konstatuje, že v důsledku rozrytí a působením následných dešťů došlo ke snížení koruny hráze o 10 cm, ač není doložena pasportizace vodního díla a zaměření, o jak konkrétní snížení koruny hráze šlo a chybí důkaz splavené vyryté zeminy. Dále posudku vytýkala, že vychází z poškození boku cesty na pozemku parc. č. [redacted] v katastrálním území [redacted] v celé délce vedoucí lesem, ač se tato skutečnost nezakládá na pravdě. Podle žalované „cesta, ani předmětná parcela nevykazují žádné podstatné poškození, jak používáním, lesním hospodařením, ani poškození rytím prasete divokého“. Nesouhlasila ani s tím, že výše škody na hrázi a boku cesty vychází z konzultace a cenového údaje

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková

pouze jedné společnosti a nebylo provedeno porovnání cen od více společností v návaznosti na obvyklou cenu v místě a čase. Dále poukazovala na to, že teprve na základě znaleckého posudku Ing. Hájka zjistila, že pozemky ■■■ a ■■■ mají charakter vodního díla – hráze rybníka, tedy stavby, přičemž podle zákona o myslivosti zastavěné pozemky jsou honebními pozemky. Dále namítala nezákonnost argumentace soudu prvního stupně, pokud jde o použití ustanovení občanského zákoníku na posouzení lhůt k uplatnění zažalovaného nároku, kdy zejména poukazovala na to, že existuje-li speciální zákon upravující škody způsobené lesní zvěří, tedy zákon o myslivosti, pak není namístě posouzení podle občanského zákoníku, ani pokud jde o lhůtu k uplatnění škody. Rovněž nesouhlasila s tím, že o nákladech řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 142 odst. 3 o. s. ř., které žalovaná nepokládá za příléhavé projednávané věci. Navrhovala zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

7. Krajský soud v Praze, jako soud odvolací, přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně v rozsahu napadeném odvoláními tj. v části výroku I. a v závislém výroku III., o nákladech řízení, podle ustanovení § 212 a následujících o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalované není důvodné a odvolání žalobce pouze částečně. Zamítavý výrok II. rozsudku soudu prvního stupně odvoláním napaden nebyl a samostatně nabyt právní moci.
8. Z obsahu soudního spisu se podává, že mezi účastníky v době zahájení řízení před soudem prvního stupně nebylo sporu o tom, že došlo k poškození pozemků uvedených v žalobě ve vlastnictví žalobce černou zvěří, a že poškozené pozemky jsou součástí honitby užívané žalovanou, což účastníci výslovně učinili při prvním jednání soudu prvního stupně nesporným, stejně jako skutečnost, že k poškození došlo ve dnech 27. a 28. 10. 2018. Žalobce svůj požadavek na odškodnění či uvedení pozemků do původního stavu uplatnil e-mailem žalované ze dne 14. 11. 2018, když již předtím (30. 10. 2018) v této záležitosti žalovanou kontaktoval. Mezi účastníky byla sporná zejména míra poškození pozemků a především pak výše způsobené škody odvozovaná z nákladů na uvedení poškozených pozemků do původního stavu, když obě strany svou argumentaci opíraly o znalecké posudky, které si nechaly vypracovat, jejichž závěry se diametrálně lišily. Na konci prvního jednání byla provedena koncentrace řízení (§ 118b o. s. ř.) a soud prvního stupně následně nařídil ve věci nový znalecký posudek, k jehož vypracování ustanovil Ing. Igora Hájka, znalce z oboru lesní hospodářství - škody způsobené zvěří na zemědělských kulturách. Ten podal znalecký posudek, v němž stanovil vyšší nákladů na odstranění škod na jednotlivých pozemcích, které jsou předmětem tohoto řízení a vedle písemného posudku byl soudem ke svým závěrům i podrobně vyslechnut. Žalovaná teprve po podání posudku, s jehož závěry nesouhlasí, přišla s novou argumentací (uplatňovanou i v odvolání), že ne všechny pozemky jsou pozemky honebními, že hráz rybníka je vodní stavbou, na zkoumání jejíhož poškození nemá znalec potřebnou specializaci, a že poškození některých pozemků bylo menší až žádné. Znalec se s výhradami žalované podle soudu prvního stupně vypořádal.
9. Soud prvního stupně nepochybil v závěru o včasném uplatnění nároku na náhradu škody způsobené lesní zvěří a nutnosti vycházet přitom z ustanovení upravujících běh a délku promlčecích lhůt v zákoně č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku. Správně přitom vycházel ze skutečnosti, že poškozené pozemky nemají charakter pozemků zemědělských či lesních. Zákonem č. 449/2001Sb., o myslivosti, zákonodárce neupravil náhradu škody na honebních pozemcích komplexně. Lhůty pro uplatnění nároku na náhradu škody uvedené v ustanovení § 55 zákona o myslivosti byly určeny pouze pro specifickým způsobem využívané pozemky (zemědělské a lesní). Toto ustanovení se proto nebude vztahovat na nárok na náhradu škody způsobené na honebním pozemku, který současně není zemědělským nebo lesním pozemkem. Protože úprava náhrady škody obsažená v zákoně o myslivosti představuje úpravu speciální ve vztahu k obecné úpravě náhrady škody obsažené v občanském zákoníku, je třeba nárok na náhradu škody způsobené na jiném druhu pozemku posuzovat dle občanského zákoníku (srov. Zákon o myslivosti, Komentář, Wolters Kluwer, Praha 2015).

10. Pokud jde o námitky, že pozemky č. ■■■/■ a ■■■/■ mají charakter vodního díla, jedná se o skutečnost, na kterou žalobce upozorňoval už ve svém vyjádření k odporu žalované proti elektronickému platebnímu rozkazu, kdy upozorňoval, že právě okolnost, že jde v případě těchto dvou pozemků o hráz rybníka – vodní dílo, může být odstraňování škod na nich komplikovanější a nákladnější. Žalovaná přesto nijak nezpochybovala, že by nemělo jít o součást jí užívané honitby a dokonce to učinila nesporným. Ovšem ani skutečnost, že ve smyslu vodního zákona č. 254/2001 Sb. je hráz rybníka *stavbou* vodního díla a podle § 2 písm. e) zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, a zastavěné pozemky nejsou honební, nelze vykládat bez přihlédnutí k podmínkám konkrétní věci. V projednávané věci je ze znaleckých posudků i připojené fotodokumentace zřejmé, že pozemky č. ■■■/■ a ■■■/■ na nichž je situována hráz rybníka, která má právní charakter vodní stavby, jsou zatravněné, jejich povrch se v tomto směru příliš neliší od jiných lučních pozemků, a tudíž nejsou ani nijak ušetřeny působení lesní zvěře, která na ně má volný přístup. A protože poškození se týkalo právě toliko travnatého povrchu bez dopadů na vlastnosti vodního díla jako takového, nepovažuje odvolací soud za důvodnou ani námitku, že by k posouzení škody způsobené lesní zvěří rozrytím travnatého drnu na hrázi rybníka neměl být dostatečně kompetentní znalec Ing. Igor Hájek, jmenovaný jednak pro obor ekonomika, odvětví ceny a odhady se specializací na veškerou produkci rostlinné výroby a veškeré škody na pozemcích a pěstovaných plodinách v zemědělské výrobě a dále z oboru lesní hospodářství, odvětví myslivost, se specializací na škody způsobené zvěří na zemědělských kulturách. Nemístná je výtka na adresu znalce, že neprováděl šetření, zda se jedná o honební nebo nehonební pozemky, když tato okolnost je otázkou právní, jejíž zkoumání znalci ani nepřísluší. Navíc bylo-li prokázáno (bylo učiněno nesporným), že lesní zvěř z určité honitby způsobila škodu na konkrétním pozemku situovaném uvnitř honitby, který se svým charakterem a faktickým využíváním neliší od podobných okolních pozemků, pak samotná skutečnost, že se právně jedná o nehonební pozemek ve smyslu zákona o myslivosti, byť je tak fakticky využíván, nemůže bez dalšího zprostit uživatele příslušné honitby odpovědnosti za takto vzniklou škodu. Ani sama žalovaná se přitom původně nezříkala své odpovědnosti za poškození i těchto pozemků, jejichž podobu a využívání zná a teprve výše požadované náhrady ji vedla k hledání důvodů, jak uplatňovaný nárok zpochybnit
11. V odvolání uplatňované výhrady ke konkrétnímu postupu a závěrům znalce žalovaná namítala už v řízení před soudem prvního stupně, znalec se k nim vyjadřoval při svém podrobném výsledku a své závěry v tomto směru obhájil. Pokud je konkrétně zpochybňována výměra poškozené hráze, znalec vysvětlil, z jakých údajů vycházel a proč. V této souvislosti pak odvolací soud nepřehlédl, že znalec Ing. Kožmín, na jehož závěry a jím vyčíslenou škodu se žalovaná odvolává, při posuzování poškození hráze na pozemcích č. ■■■/■ a ■■■/■ vycházel z těžé výměry, jako znalec Ing. Hájek, aniž by to žalovaná jakkoliv napadala. I z toho je zřejmé, že je i tato námitka žalované vůči posudku Ing. Hájky ryze účelová. Odvolací soud se ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že znalec se k otázce výše škody způsobené lesní zvěří na pozemcích žalobce vyslovil fundovaně a přesvědčivě, své závěry obhájil i při svém výsledku a jeho posudek má všechny předpoklady pro to, aby z něj soudy mohly při posuzování zažalovaného nároku vycházet.
12. Na základě všech výše uvedených skutečností a závěrů odvolací soud podle ustanovení § 219 o. s. ř. rozsudek prvního stupně v odvoláním napadeném rozsahu vyhovujícího výroku I. jako věcně správný potvrdil.
13. Pokud jde o výrok III. napadeného rozsudku, soud prvního stupně postupoval správně v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu ČR (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 12. 2015, sp. zn. 23 Cdo 3306/2015, dostupné na webových stránkách /www.nsoud.cz/), pokud vzhledem k charakteru projednávané věci, kdy o zažalovaném nároku jako takovém nebylo mezi účastníky sporu a sporná byla toliko výše škody na pozemcích žalobce (a její náhrady), přičemž výše přisouzené částky vycházela ze závěrů znaleckého posudku, rozhodl o náhradě nákladů řízení podle ustanovení § 142 odst. 3 o. s. ř. a přiznal žalobci plnou náhradu nákladů řízení, ovšem

počítanou nikoliv ze zažalované, nýbrž přiznané částky. Při výpočtu náhrady se však dopustil pochybení, když jednak opomněl započíst jeden úkon právní služby – předžalobní výzvu a dále chybně započítal soudní poplatek za řízení v plné výši, jak byl žalobcem zaplacen, tj. ze zažalované částky, namísto soudního poplatku, který by odpovídal částce přiznané. Je-li postupováno podle § 142 odst. 3 o. s. ř., nemá opodstatnění, aby bylo odlišně postupováno při výpočtu náhrady za právní zastoupení a náhrady za soudní poplatek. Důvodná je rovněž námitka týkající se nepřiznání náhrady cestovních nákladů, byť v tomto případě soud prvního stupně přímo nepochybil, neboť podle obsahu soudního spisu uplatnil žalobce nárok na náhradu cestovního výslovně až po vydání (doručení) napadeného rozsudku.

14. Náklady v řízení před soudem prvního stupně úspěšného žalobce tedy sestávaly ze soudního poplatku ve výši 3 693 Kč (z přisouzené částky), zaplacené zálohy na znalečné ve výši 4 000 Kč a nákladů za právní zastoupení advokátem. Ty sestávaly z odměny za celkem deset úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, předžalobní výzva, podání žaloby, vyjádření ze dne 16. 9. 2019 a 13. 3. 2020, sdělení otázek pro znalce a účast na čtyřech jednáních soudu) po 4 060 Kč (z přisouzené částky) [§ 7 bod 5., § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“)], deseti paušálních náhrad hotových výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), paušální náhrady za ztrátu času celkem 16 půlhodin po 100 Kč (§ 14 odst. 3 advokátního tarifu), cestovního právního zástupce ze sídla jeho kanceláře ke čtyřem soudním jednáním a zpět, celkem 150 km, osobním automobilem tov. zn. Volkswagen Touareg, reg. zn. 8A34173, a to jedna účast v roce 2019 v sazbě 7,76 Kč/km, celkem 1 164,36 Kč a tři účasti v roce 2020 v sazbě 7,66 Kč/km, celkem 3 449,79 Kč a 21 % daně z přidané hodnoty v částce 10 460,97 Kč (§ 137 odst. 3 o. s. ř.).
15. O nákladech odvolacího řízení, jehož předmětem byla toliko částka 59 584 Kč, bylo rozhodnuto ve smyslu § 224 odst. 1 o. s. ř. podle § 142 odst. 1 o. s. ř. Náklady v odvolacím řízení úspěšného žalobce spočívaly v nákladech za jeho právní zastoupení. Ty sestávaly z odměny za tři úkony právní služby, z toho dva (vyjádření k odvolání, účast na jednání) po 3 500 Kč [§ 7 bod 5., § 11 odst. 1 písm. g), k) advokátního tarifu] a jeden (odvolání pouze proti výroku o nákladech řízení) ve výši 1 750 Kč [§ 7 bod 5., § 11 odst. 2 písm. c) advokátního tarifu], tří paušálních náhrad hotových výloh po 300 Kč a daně z přidané hodnoty v částce 2 026,50 Kč.
16. Protože v průběhu odvolacího řízení ve věci samé byla souběžně pravomocně vyřešena otázka výše nákladů řízení státu, rozhodl odvolací soud ve smyslu ustanovení § 224 odst. 1 o. s. ř. podle § 148 odst. 1 o. s. ř. i o náhradě těchto nákladů. Ty spočívaly v nákladech vzniklých proplacením znalečného ve výši 19 926 Kč a dále ve výši 5 337 Kč, celkem 25 263 Kč. Část těchto nákladů byla pokryta ze složených záloh v částce 8 000 Kč. Náhrada zbývajících 17 263 Kč byla uložena v řízení neúspěšné žalované.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je za podmínek § 237 o. s. ř. ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení přípustné dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Okresního soudu v Kolíně.

Praha 11. května 2021

JUDr. Tomáš Kučera, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrtánková